

Karolina, kan det vara nu som Marua Ayos familj till slut får svaret på vad som hände henne för två decennier sedan?

Ja, efter 20 år så verkar det i alla fall som att vi är närmare ett svar än vi någonsin varit.

Det här är dagens eco med Lena Nordlund. Idag om mordet på Marua Ayos och hur ny bevisning skulle kunna lösa gåtan efter 20 år.

Det är efter middagen 12 oktober 2003. En man och hans tjejkompis är ute och promenerar i ett skogsområde utanför Svedala, knapp 2 mil sydost och Malmö.

De är ute och letar svampor och går upp på en kulle. Mannen går iväg en bit för att undersöka några stenar som ligger vid en rotvälta och han säger till sin kompis att man ibland kan hitta fornlämningsfynd på sådana platser.

Mannen berättar för sydsvenskan.

Så tänkte jag, vad är det här för någonting så jag har en pinne och tyrar att plasten syntes.

När han lyfter på en av stenarna ser han en svart plastpåse. I den finns några hål och ur dem sticker upp vad som ser ut att vara svart människor hår.

Så så till min tjejkompi stöter ur och kommer hit och nu har jag hittat ett lekshår. Det är konst, så till och med, det ska vi stämna, det är ett klugt ju.

Gäst är Karolina Svalbacke, reporter på P4 Malmöhus.

Karolina, vad är det den här svamplockaren hittade här i skogen för 20 år sedan?

Det är precis som han misstänker, ett människa huvud som ligger där.

Ett delvis nere i Greftkranium hittades igår eftermiddag utanför Hyby i Svedala kommun om några svamplockare.

Analysen visar att Kraniet tillhör den unga flicka som försvann i Malmö strax för jul förra året.

Det ska senare visa sig tillhöra en kvinna vid namn Marua Ayos som försvann tio månader tidigare. Och vem är det Marua Ayos?

Marua Ayos är en artnårig tjej, hon har precis flyttat till ett eget boende, på ett gruppboende vid den här tiden.

I ett bostadsområde centralt i Nordöstra Malmö kan man säga.

Hon är född i Libanon, men kommer sin familj till Sverige när hon var två år gammal och växte upp kring området Värnhem i Malmö.

Hon har också varit några år i Libanon, men kom sen tillbaka till Malmö.

På ett av fotorna som publicerats mycket i media står hon i profil med huvudet mot kameran och ler. Hon har sitt mörka hår i en tofs högt uppe på huvudet.

Hennes treår-ingre bror beskriver henne som en omtänksam, glad, energisk men kanske också lite naiv person.

Hon älskade djur och hästar och tyckte om att lyssna på musik.

Och hon har alltså flyttat hemifrån när hon försvinner den där decemberdagen, men blir de oroliga i hennes familj då?

Det verkar inte som att de blir oroliga direkt, för det händer vid den här tidpunkten att det dröjer ett tag innan de ses.

Istället är den kvinna Marua tidigare bott hos som anmäler henne försvunnen den 3 januari.

Börjar polisen leta efter henne eller vad händer då?

Till en början så utreds det här som ett försvinnande och man gör vissa åtgärder.

Som vuxen har man ju full rätt att försvinna. Det finns inte något brott i detta så direkt.

Däremot förstår man att det finns en del försvårande omständigheter här.

Bland annat har hennes bankkonto inte använts och de hittar också hennes pass hemma hos henne. Så det verkar inte som att hon har lämnat landet.

Vad har hänt 19-åriga Marua Ayus i Malmö?

Hon har varit försvunna en sen dagen för julafton.

Men så kommer den där dagen då två svampplockare promenerar i bokskogen en bit utanför Malmö.

Alla var över 16 tajden igår på söndagen som ett par personer var ute på att plocka svamp.

De här personerna hittade det och det som ser växelers var ett kranium av en människa.

Det här är ju lite obehagligt att tänka på men för att kunna bedöma vad det handlar om för brott så behöver väl polisen också hitta kroppen. Så var finns den?

Det är det de frågar sig. De undersöker det här området men de hittar ingen kropp.

Däremot så vet de ju nu att Marua Ayus är död och att hennes kropp har styckats.

Vad är polisens teori om vad som har hänt ännu?

Det fanns flera teorier där i början. Bland annat tittar de på att det skulle kunna vara Heders relaterat.

Det här var ju en tid då Heders mod var ett uppmärksam ämne i och med modet på Fadime och Pela åren tidigare.

Men den här teorin håller inte.

I stället riktar sig misstankarna mot en man som finns i Maruas bekansningskrets och hans umgänge.

Det är ett umgänge där det både förekommer kriminalitet och missbruk och droger.

Den här mannen dömdes till exempel till fyra års fängelse för grovt råan mot en taxigafför strax efter att Marua försvann.

Det är framkomna att den här mannen ska ha varit den sista personen som Marua träffade.

Det finns flera tips och omständigheter som tyder på att han kan vara inblandad.

Polisen börjar utreda det här och ligger bland annat mycket fokus på att undersöka hans lägenhet där de misstänker att Marua har mördats.

Den här perioden, början av 2000-talet, resulterar i både framgångar och motgångar.

Som vilka då?

Bland annat så markerar en specialutbildad likhund att det legat en död person i den här mannens lägenhet.

Det finns också vaga, muntliga uppgifter eller rikten om att en död person ska ha styckats.

Under en period så är den här mannen och ytterligare en person häktade för inblandning i hennes död.

Men det är här utredningen stannar av och det blir ett så kallat kallt fall.

Sen dröjer det många år. Ibland så hittas det ju skelettdelar och varje gång så växt tanken kan det vara Marua.

Så polisen släpper ändå inte tanken på att den här mannen som du nämnde och personerna runt honom skulle kunna vara inblandade?

I praktiken så har han varit misstänkt hela tiden.

De har alltså en teori vem som är inblandad men kommer inte vidare?

Tills en april dag 2017, 14 år efter att Kranje tittas.

En död person har påträffats i samband med ett grävarbete i Staffans torp i Skåne.

Det är i området Nordanå ett litet samhälle som ligger mellan Staffans torp och Malmö.

Och det var i samband med att ett villområde skulle uppföras på platsen som kroppen hittades.

Där håller de på att bygga ett nytt bostadsområde och helt plötsligt så ser en av grävmaskinisterna

något som han reagerar på.

Han tror först att det är en fågel.

Han lyfter upp det med sin grävskopa och lägger upp det till en grävmaskinist som står längre upp och säger ungefär titta fågen jag hittade.

Och den andra grävmaskinisten tar upp det i sin grävskopa och föder närmare för att titta efter.

Men det blir en skrick upplevelse när han inser då vad han har framför sig.

Han berättar att han blir livrädd, vinkar frenetiskt till sin kollega att komma dit.

Det delar av en människ kropp som de har grävt fram.

Den är styckad och huvudet saknas och det här stämmer väl överens med det här kalla fallet.

Och det bekräftas också sen att armar och ajoskropp.

Efter alla de här åren finns det alltså någon sorts utveckling i det här fallet?

Ja och det här förändrar ju väldigt mycket.

Det är något som man kan beskriva som ett genombrott.

Polisen återupptar för undersökningen och gör forensiska utredningar på de nya kvarlevorna då.

Han tittar också igen på det gamla findet, alltså kranjet, med nya ögon och nya metoder.

Men fortfarande är det ingen som grips?

Nej, inte direkt. Det ska faktiskt dryga över fem år.

En tisdag morgon i december 2022 åker polisen till en stillsam villa-gata i Västsverige.

Där bor mannen som de misstänkt hela tiden.

Han har levt vad som verkar vara ett ordnat liv där de senaste åren.

Han är nu mera egenföretagare och har barn.

Han ska precis hoppa in i bilen till jobbet när han grips.

Det är nästan exakt 20 år efter att Mario affärsvann.

Carolina, varför tar det här så lång tid?

Dels dröjde det innan man samlat på sig tillräckligt många förhör med vittnen som då kunde stärka den här bevisningen.

Dels blev man tvungen att vänta på resultat från nationellt forensiskt center.

Polisen har berättat för mig att det finns även taktiska skäl att gå långsamt fram.

Vadå för taktiska skäl?

Man behöver samla på sig tillräckligt mycket bevis innan man gör tvångsåtgärder som att frihetsberöva.

Och nu, den 21 juli 2023, kom ett åtal.

Det är speciellt med ett fall som verkar vara på väg att lösa efter så många år.

Vad är det för bevisning polisen har nu röd som de inte hade för 20 år sen?

Ja, åtalet bygger både på ny och gammal bevisning.

Och man har också fått nya insikter om gamla uppgifter, kan man säga.

Det är mycket som har hänt sedan 2017.

Det som utredarna menar framkommit är att den åtalade mannen då ska ha skjutit Marua när han trodde att vapnet var oladdat.

Att hon då inte dött direkt och att den här mannen då ska ha stoppat en strumpa i hennes mun.

Sen vet vi inte hur försvaret ställer sig till det här.

Vi har kontaktat den här åtalade mannes försvarare som inte har velat ge några kommentarer.

En av rättsläkare och fränsisk expert bekräftas då att Marua skjutits i halsregionen.

Bland annat eftersom att de har hittat bli rester på skelettdelar.

Och det här ger ju mer stabilitet i utredningen.

Sen börjar man också förhöra väldigt många personer, många som har redan förhört tidigare.

Och man förhör dem upprepade gånger.

Och det här kommer fram viktiga nya vittnesmål.

I flera personer beskriver hur de fått berättat för sig vad som hände.

Och några av dem berättar att de fått reda på det här av den misstänkte själv.

Bland annat finns det en person som nu trädde fram efter 20 år.

Och berättar att han pratat med den åtalade mannen som då till honom erkänt att han skjutit Marua.

Han beskriver hur han tänkt på Marua under de här årens gång.

Han säger att det känns som att han har skaffat ett personligt band till henne fast han inte träffat henne.

Och beskriver henne som ett spöke.

Så de kanske har gått och tänkt på det här i många år och liksom velat berätta om det nästan?

Så kan det vara.

Det finns också ny forensisk bevisning.

Man har hittat hårstrån som identifierades vid kvarleverna som indikerar släktskap med en vän till den åtalade mannen.

Och sen finns det som sagt markeringar som specialutbildade polishundar gjort på golvet då som fanns i mannsklädenhet.

Både gamla och nya markeringar som kan bli viktiga.

Man analyser av telefonaktivitet och hur olika telefoner kopplats upp i olika master som bygger då på gammal data.

Kommer det här att räcka för att döma någon i en rättegång?

Det finns muntlig bevisning, indicier och försvarande omständigheter.

Men inga fysiska spår som binder just den här mannen till mordet eller findplatserna.

Jag träffade faktiskt Bolund Kvist som är chef på Kallafall.

Och han tror ändå på bevisningen.

Jag säger inte att det är ett problem, det är ett vanlig omständighet.

Det är såklart bra, det är bättre när man även kan ha forensisk bevisning.

Men jag klagar med när i detta fallet att det är fullt kommit tillräckligt bevisningssås som ärendet ser ut i detta nu.

Tror du han döns?

Det är min uppfattning att det finns tillräckligt bevisning.

Sen är det absolut upp till retten att avgöra om så i fallet.

Men det är min uppfattning.

Mord innebär ju att man haft ett uppsåt att döda någon.

Är det bevisat enligt åklagaren?

Det förekommer uppgifter i utredningen om ett våda skott.

Alltså att skottet avlossats av misstag.

Men det är då hävdar åklagaren, inget som den åtalade själv kommit med.

Utan det här kommer från andra personer.

Enligt åtalet så har ju den här mannen brövat maro allivet genom att skjuta henne och eller kväva henne.

Och åklagaren menar att det har funnits ett uppsåt.

Han menar att det kan handla om att mannen varit likgiltig till konsekvenserna av sitt agerande.

Däremot finns det inget som tider på att det skulle varit planerat.

Mannen som nu åtalas vet hur vad han säger om det här.

Hittills har han nekat till brott och tiger tjejmästa dels genom en stor del av de nya förhören.

Vi är några tillfällen sticker han in någon mening för att säga att han inte har mördat någon, att han inte har skjutit någon, att det är skitsnack, att han är oskyldig.

Nu har det ju alls gått över 20 år sedan brottet begicks.

Vad innebär det för åklagarens arbete?

Det är speciellt. Det finns i Sverige ingen preskriptionstid för mord, så det kan fortfarande prövas.

Men andra brott som skulle kunna vara aktuella här, som till exempel vållande till annan stöd eller brott mot giftefriden, är preskriberade.

Det gör att åklagaren inte har några andra brottslubriseringar att ta till.

Och varför är det ett problem för åklagaren?

Det händer inte sällan vid styckmord att gärningspersonen som försvar säger att den är råkat, döda personen, alltså brottet vållande till annan stöd.

Och sen fått panik och därför styckat kroppen och gömt kroppen i så defensivt syfte.

Det här skedde till exempel i rättegången mot Peter Madsen efter mordet på Kinvall.

Men i det här fallet så går inte det.

Åklagaren måste alltså bevisa att den här mannen hade uppsåt att ta livet av Marua.

Men det är inte heller den enda svårigheten. Vad gäller det åklagaren har att bevisa?

Var finns det fler för svårigheter?

Ja, men att de ska höra ett stort antal vittnen som ska berätta ingående om saker.

De var med om för 20 år sedan eller kanske saker de fick berättat för sig för 20 år sedan.

Det väcker så klart många tankar om tillförlitlighet, om minnet.

Och en av dem som förväntas höras under rättegången är en professor i just psykologi som ska berätta om hur minnet påverkas.

Men till skillnad från vad många tror menar polisens kalafallgrupp att det är faktum att det gått lång tid kan vara något positivt.

Med tiden så kommer ny teknik som kan resultera i nya vind och insikter.

Men tid kan också göra att folk blir mer benägna att berätta.

Det här har varit en lång resa för familjen.

Från att Marua försvinner till att hon konstateras död och alla turerna fram till nu.

Hur har det varit för dem?

Tidigare i år pratade vi med Maruas pappa.

Jag tänker alltid med henne. Det kvittnar om att bli födelsedag eller inte.

Vi ser alltid de fina grejer.

Glåd, snäll, lita på allra.

Jag har alltid skrattat och har roligt.

Men efter det som hänt så är det inte ute.

Jag tar tre farkompisar, bara jobba och sen hemma. Det går inte ut.

Det har självklart varit en väldigt jobbig tid för familjen som tvingats leva i ovisshet under alla de här åren.

Nu ska fallet upp i tingsrätten.

[Transcript] Dagens Eko / Mordet på Marua Ajouz - bevisen som kan lösa gåtan efter 20 år

Det kommer kännas bra för mig och för andra familjer.

Så att hon vill er fred.

Rättegången skulle kunna sätta punkt på den här nästan 20 år långa modhistorien.

Förhoppningsvis blir det ett avslut för familjen.

Tack, Karolina.

Tack.

Idag, onsdagen 2 august, i början rättegången familjerna Joss väntat på i nästan 20 år.

Rättegången väntas vara i ungefär tre veckor.

Programledare var Lena Nordlund, gäst Karolina Svalbakke.

Producenter Kim Häsjus, Felix Österpersonne och Tavi Vickman.

Mila oss gärna på dagensekoet-sverigesradio.se.